

Geoparky jsou skvělým místem pro turismus i zábavnou výuku geologie. Země Východního partnerství mají ambice jich vyhlásit desítky

8.9.2022 - | Ministerstvo životního prostředí ČR

Arménie, Ázerbájdžán, Gruzie, Moldavsko a Ukrajina, tedy země Východního partnerství, doposud žádné území vyhlášené jako geoparky nemá. Právě to, jak využít geoparky pro turismus, podnikání, ale i zábavnou a praktickou výuku geologie řešili odborníci ve dnech 4. - 7. září na mezinárodní konferenci v Příbrami.

„Výjimečná území, která by se mohla v budoucnu stát geoparkem, jsou například území vulkanických Karpat, dále Beskydské skály, kde můžeme najít i unikátní skalní kostel, nebo Dněsterský kaňon. Celkově máme navrženo 28 potenciálních geoparků. Některé se nachází v nyní okupovaném území nebo ve frontové oblasti, což samozřejmě představuje nebezpečí. Jakmile dojde k ukončení války, je nutné tyto oblasti uvést do požadovaného stavu a žádat o status národního geoparku,“ řekl Jurij Zinko, profesor na Lvovské národní univerzitě Ivana Franka na Ukrajině.

Zástupci zemí Východního partnerství představili desítky geologicky zajímavých území, která mohou aspirovat na status geoparku, sdíleli mezi sebou zkušenosti a budoucí záměry. Následně mohli načerpat inspiraci od států, které mají bohaté zkušenosti s využitím geoparků pro turismus a vzdělávání. Kromě České republiky a Slovenska zde vystoupili zástupci globálních geoparků UNESCO z Peru, Tanzanie, Filipín nebo Nikaraguy.

Mezinárodní konferenci uspořádal v Příbrami Národní geopark Barrandien ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a za finanční podpory Evropské komise v rámci českého předsednictví EU.

„Geologické dědictví je významnou součástí životního prostředí, a právě geoparky představují ideální způsob, jak o něj pečovat. Vedle jejich přínosu pro ochranu přírody jsme na konkrétních příkladech mohli slyšet i tom, jak jsou geoparky užitečné pro popularizaci témat neživé přírody, protože umožňují praktickou a zábavnou výuku, nebo také jak pomáhají regionům v oblasti cestovního ruchu,“ říká Eva Volfová, náměstkyně ministryně životního prostředí.

„Neživá příroda je významným zdrojem informací o geologické, ale i biologické a lidské minulosti země. Geoparky považují za dobrou formu, jak lze tuto část životního prostředí poznávat, ochraňovat a využívat ve vědě i vzdělávání. Jsem rád, že Česká republika v této oblasti nezaostává a mezinárodně hraje významnou roli, jak ostatně dokládá i tato konference,“ uvádí Ladislav Miko, poradce ministryně životního prostředí.

Geovzdělávání: geologie u tabule bez pobytu venku nemá smysl. Geoparky jsou místem, kde se škola stane hrou

Účastníci konference také navštívili Základní školu Bratří Čapků v Příbrami, která je součástí projektu Geoškol Národního geoparku Barrandien. Tento projekt se snaží přiblížit geologii poutavou a netradiční formou. Kromě výuky ve škole se konají geologické vycházky, na kterých se žáci seznamují se svým bezprostředním okolím. Lektor geoparku Štěpán Rak zdůrazňuje, že je nutné chodit se žáky ven. *„Pocit, kdy dvanáctiletý kluk rozbije kladívkem kámen a po více než 400 milionech let najde živočicha, to je ideální výuka,“ vysvětlil lektor Rak.*

Jednání konference se skládalo z příspěvků a také z ukázek dobré praxe. Účastníci absolvovali návštěvy geologických lokalit v Rejkovicích a Skryjích, které jsou součástí Národního geoparku Barrandien, kde měli příležitost hledat trilobity.

Právě geoparky jsou skvělým místem pro netradiční a zážitkové poznávání geologické historie Země. Spojují v sobě turistickou atrakci a zároveň „učební pomůcku“. *„Komentované geologické vycházky nejsou určeny jen pro školy, ale také pro širokou veřejnost. Probíhají na území geoparku Barrandien a zahrnují také Prahu a Plzeň. Zde se zájemci mohou seznámit se zkamenělými živočichy v kamenných obkladech a dlažbách domů, kostelů nebo metra,“* dodává Luboš Gardoň, ředitel Národního geoparku Barrandien.

Geofood: geologie na jazyčku. Role půdy a geopodloží v chuti lokálních potravin

Zajímavosti o vývoji země a naší historii se mohou návštěvníci geoparků dozvídat také při ochutnávkách pokrmů a nápojů, které pochází z geologicky zajímavých lokalit. Mineralogické složení půdy a geologické podloží mají vliv na specifickou chuť, vůni nebo vzhled regionálních potravin. Jedním z takových míst u nás je levandulové údolí v Chodouni v geoparku Barrandien, kam návštěvníci konference vyrazili na exkurzi.

Před miliony let se tu nacházela vápencová moře, což umožnilo pěstovat na zdejší půdě levanduli lékařskou již od 10. století. Tato levandule je v Evropě unikátní množstvím léčivých biodynamických látek a minerálů z vápence. Účastníci konference tu ochutnali levandulové sušenky, raw tyčinky nebo nápoje z levandulového sirupu. V nabídce jsou dále například med, olivový olej, koření nebo pivo s levandulí. Prezentaci geofood je možné najít třeba také v geoparku UNESCO Český ráj nebo geoparku Železné hory.

Před miliony let se tu nacházela vápencová moře, což umožnilo pěstovat na zdejší půdě levanduli lékařskou již od 10. století. Tato levandule je v Evropě unikátní množstvím léčivých biodynamických látek a minerálů z vápence. Účastníci konference tu ochutnali levandulové sušenky, raw tyčinky nebo nápoje z levandulového sirupu. V nabídce jsou dále například med, olivový olej, koření nebo pivo s levandulí. Prezentaci geofood je možné najít třeba také v geoparku UNESCO Český ráj nebo geoparku Železné hory.

https://www.mzp.cz/cz/news_2022